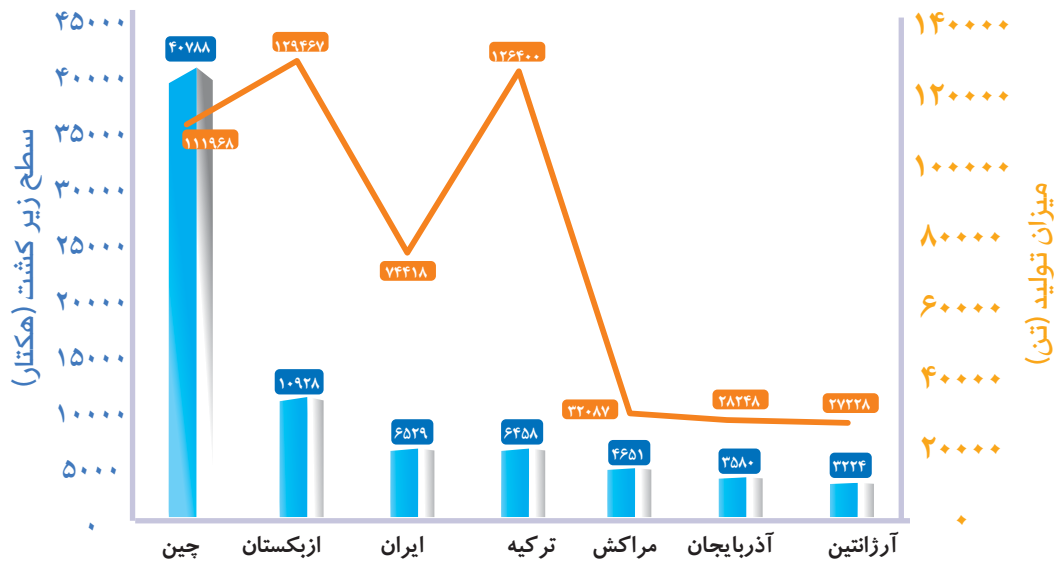

بهتا، رقم جدید «به»، با عملکرد و کیفیت برتر و متحمل به بیماری آتشك

موسسه تحقیقات علوم باغبانی، پژوهشکده میوه‌های معتدله و سردسیری*

بیان مسئله

ایران سومین کشور تولید کننده میوه «به» در دنیا از نظر سطح زیر کشت و چهارمین کشور دنیا از نظر میزان تولید می‌باشد. در ایران رقم به «اصفهان»، اصلی‌ترین رقم بوده و تلاش‌های سال‌های گذشته منجر به معرفی رقم پر عملکرد ویدوجا شده است. رقم به اصفهان گرچه از کیفیت میوه مطلوبی برخوردار است، لیکن دارای معایبی نظیر کم‌باردهی و هرس‌پذیری کم و عادت باردهی نامطلوب می‌باشد. بر این اساس، اصلاح ارقام جدید درخت به، با هدف پتانسیل عملکرد بالا و عادت باردهی مطلوب و همچنین میوه دارای کیفیت برتر، در مقایسه با رقم به اصفهان، در اولویت برنامه‌های اصلاحی این درخت بوده است.

وضعیت سطح زیر کشت و تولید «به» در ایران و کشورهای عمده تولید کننده این محصول

* حمید عبداللهی، ایوبعلی قاسمی، مصطفی محمدی گرمارودی، مهدی علیپور، مهسا خرم‌دل آزاد، داریوش آتشکار، مریم تاتاری، میترا میرعبدالباقی و مهیار طاووسی

معرفی دستاورد

ژنوتیپ‌های بذری متنوع درخت به از استان‌های مختلف کشور جمع‌آوری و اولین کلکسیون ژرمپلاسم درخت به کشور در سال ۱۳۸۵ احداث شد. در طی ارزیابی‌های ۱۵ ساله روی خصوصیات مختلف این ژرمپلاسم، شامل تحمل به بیماری آتشک، خصوصیات رویشی و زایشی و خصوصیات باغی، تعداد پنج ژنوتیپ امیدبخش انتخاب و در سال ۱۳۹۷ رقم جدید با نام «بهتا» از میان این ژنوتیپ‌ها مورد معرفی و آزادسازی قرار گرفت. این رقم در مقایسه با رقم اصفهان دارای عادت رشد بهتر و در نتیجه دارای عملکرد بالاتری می‌باشد. همچنین در مقایسه با رقم به ویدوجا، از کیفیت میوه بهتری برخوردار بوده و سطح تحمل بالاتری نسبت به بیماری آتشک، در مقایسه با هر دو رقم به اصفهان و ویدوجا دارد.

فرایند تجاری سازی

رقم جدید به بهتا با ارزیابی در مناطق مختلف مستعد کشت درخت به در کشور و با دارا بودن درختان بالغ به تعداد کافی برای تهیه پیوندک سالیانه به تعداد ۲ تا ۲ هزار اصله، آمادگی عرضه به صورت نیمه انبوه را به صورت مواد تکثیری به نهالستان‌های مهم و عمده کشور دارا می‌باشد.

پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

افزایش عملکرد واحد سطح؛ حداقل ۵ تن در هکتار
(میانگین عملکرد: ۲۰-۱۵ تندر هکتار)

افزایش درآمد در واحد سطح؛ ۱۰۰ میلیون ریال در هکتار

افزایش کیفیت میوه قابل رقابت و برتر در مقایسه با رقم
به اصفهان

فرم میوه بازار پسند و قدرت انبارمانی مشابه و هم سطح
به رقم اصفهان

تحمل مطلوب تر به بیماری آتشک در مقایسه با رقم
اصفهان و در نتیجه کاهش هزینه‌های تولید

عادت رشد برتر و توزیع یکنواختتر اسپور در کل تاج در مقایسه
با رقم به اصفهان